

Sivistysvaliokunta

HE 191/2025 vp

Asiantuntijakuuleminen 6.2.2026

Heidi Rättyä

SYL

Heidi Rättyä

koulutuspolitiikan
asiantuntija

heidi.rattya@syl.fi

041 515 2231

SYL

Hallituksen esityksen vaikutukset tiiviisti

- Hallituksen esityksellä rajataan samantasoisia opiskeluoikeuksia säätämällä opiskeluoikeuden päättymisestä, kun opiskelija ottaa vastaan uuden saman tai alemman tasoisen opiskeluoikeuden.
 - **Rajoittaa sivistyksellisiä perusoikeuksia**
 - Lisää alanvalintaan ja -vaihtoon liittyviä paineita
- **Esitys ei ole omiaan nostamaan koulutustasoa**
 - Puhutaan hyvin pienestä määrästä opiskelijoita, noin 2 % koko opiskelijajoukosta
 - Suomen koulutusasteen nousun suurin jarru on puutteellinen perusrahoituksen taso

Esityksen haitalliset vaikutukset

- Esitys vapauttaa todennäköisesti vain hieman korkeakoulujen resursseja, mutta **lisää hallinnollista taakkaa**
- Niille opiskelijoille, jotka todella aikovat tehdä kaksi tutkintoa, esitys on erityisen haitallinen
 - Opintotukikuukausien rajoittamisen myötä tutkintojen suorittaminen peräjälkeen on taloudellisesti hyvin haastavaa verrattuna nykytilaan
 - **Tarvitsemme yhteiskunnassa myös monialaista osaamista**
- Alanvalinnan ja -vaihdon paineet kasvavat, **Tanskassa vastaavasta sääntelystä on luovuttu**
- Ensikertalaisten asemaa on pyritty parantamaan jo useilla uudistuksilla
 - **Montako päällekkäistä mekanismia on perusteltua säätää?**

Haitallisten vaikutusten minimoimiseksi

- **...on säädettävä, että päätyneen opiskeluoikeuden voi palauttaa osallistumatta 36 § tarkoitettuun opiskelijavalintaan**
 - Kohtuullisina rajoituksina palautusoikeudelle voitaisiin pitää sen rajaamista vain yhden menetetyn opiskeluoikeuden palauttamiseen sekä myös aiempien kestoaltaan rajaamattomien oikeuksien keston rajaamista palauttamisen yhteydessä
- **...ensikertalaisuuden kriteerejä opiskelijavalinnassa on tarkasteltava uudelleen**
 - Ensikertalaisuuden menettäminen vasta 60 opintopisteen suorittamisen jälkeen opiskelupaikan vastaanottamisen sijaan

Kiitos!

Lisätietoja:

Heidi Rättyä

koulutuspolitiikan
asiantuntija

heidi.rattya@syl.fi

041 515 2231

SYL